

Ա. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՈՒՆ

Ա. ԷԶՈՒՅՈՒՆԻ Ա.ՄԵՐ. ԱՐԱԿՈՅ. ՏԵՂԱ-
ԿՈՒՐ ՀԵՅՈՎԻՔԻ Ա.Մ. 40.808 Կ.Ա.Թ-
ԳՐԱԿԱՐ ՀԵՅՏԱԿԵՐԵԱՆ ՎԵՐԱԿՐՈՒԾ

Ամենայն Հայոց Հայրապետութեան Ամեն. Տեղակալը Սեպտեմբեր 1 բուականով հիսեւ եալ հեռափիրը ուղղած է Ա. Արքույթ Ամեն. Ա. Պատրիարք Հօր:

«Նկատի ունենալով ներկայիս տիրող պատերազմական վիճակը, էջմիածնի Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդը Հայոց Կաթողիկոսին ընտրութիւնը յիտաձգեց 1942 թուականին։ Հանեցէք զայս յայտարարել ՍԻՄՆ-ի միջոցաւ եւ հաղորդել Պուլկարիոյ, Յունատանի, Ռումանիոյ եւ Երոպայի թնմերուն»։

(Ասուազրութիւն)

ԾԱՆՈԹ. ԽՄԲԱԿԲԱՆԻԹԵԱՆ. — Նկատելով
որ արդի 1942 տարունյա մեջ կը գտնուին, հա-
ւանական է որ 1943 թվականին:

805.1111.3 kb 6 kb 11 kb

* 30 Օգոստոս կիր. — Վեցափոխումն Ս. Ասուածածնի. կանխող երկու շաբաթներու ընթացքին, ամէն օր, Միաբանութիւն և աշակերտութիւն, Գեթսեմանիի ձորը իջան, մատակցելու Աստուածամօր զերեզմանին վրայ մատուցուղամենորեայ Ս. Պատարագներուն։ Միշտ ալ ներկայ եղան բաղմութիւն մը չերմեռանդ հաւատացեաներու։

Երեկ երեկոյին, ամբողջ Միաբանութիւնը եւ
աշակերտութիւնը (օգափոխութեամբ Պարոն-Տէր
գացած ժառանգաւորներու մէկ մասը իրենց
Փախ-Տեսուչ Հոգ. Տ. Թողքոմ Արելյայի հետ
առաւտուն վերապարձած էր վանք) Գեթեամանիի
Ճորը իջաւ, ուր հանդիսաւոր մուտքով Հըրաշա-
փառը կատարուեցաւ զիմաւորութեամբ Գեր-
Տ. Արտաւազզ Արքեպո.ի, և մատուցուեցան
Կիրակմանց, Հոկումի, յաջորդ օրուան գիշերա-
յին Ժամերգութեան պաշտամունքները. տօթին
հակառակ սրբալյալը կենդանի էր հաւատաց-
եալներու ներկայութեամբ: Գիշերուան ժամը
8.30ին, Միաբանութիւն եւ աշակերտութիւն
վանք վերապարձած:

Ալար առաւօտ, նոյն հանդիսաւորութեամբ
ամբողջ Միաբանութիւնը իշաւ Ս. Աստուածածին
եկեղեցին, ուր, Աստուածամօր գերեզմանին վը-
րայ, «Հրաշափառչի հանդիսաւոր մուտքէն յիտոյ
հանդիսապես Գեր. Տ. Արտաւազ Արքեպոս. ը մա-
տոյց սուրբ և անմահ պատարազը, և Քարողեց
Բնաբան առնելով Թօրհնեալ ես զու ի կանայու-
խօսքը Աւետարանին՝ Հաւասարեց թէ աշխարհ
ինչ որ ունի իրրե սէր, զթութիւն, երջանկու-

թիւն , անմեր կոյսի մը և օրհնուած մօր մը շնորհի է որ ունի . Տրտութեամբ ծնելու առաջին անհեծքը անո՞վ սրբուեցաւ մարդկութեան հակատէն , ու ծնունդը՝ ժպիտ , տառապանքը՝ երջանկութիւն դարձաւ մարդկային կեանքին մէջ . Ա , կոյսը , այսպէսով , քրիստոնէական արտաքին աշխարհակալութեան ներքին զոպանակը հանդիպաւ :

Ս. Պատարագէն յետոյ մասնաւոր Հօգեհանդըստեան արարողութիւն կատարուեցաւ հանգուցեալ Գեր. Տ. Աղքատիչ Արքեպոս. Աղաւանունիի հոգբայն, անոր մահուան տարիիցին առիթով, և ապա Ազգ. գերեզմանաւորան մէջ նմանապէս հանգիստաւոր Հօգեհանդըստեան պաշտամունքը տեղի ունեցաւ ի հանգիստ հօգբայն համայն ննջեցելոցն Աղջիս Հայոց:

* 13 Սեպտ. կիր. — Գիւլ Գօւլյան Ա. Ասուան-
ձամիք. Ա. Պատարացը մատուցուեցաւ Աստուա-
ծամօր Ա. Քերեղմանին վրայ, յետ հանդիսաւոր
և շաշափառով մուտքի: Պատարացից Հերա-
բար Ա. Աթոռու եկած Անթիլիսասի հոգեչնորդ հայ-
րերէն Տ. Կեռնդ Վրդ., որ և քարոզեց ըստ պատ-
շաճի աւուր, մարգարէական այն զաղափարին
վրայ ուր Ա. Կոյսը կը նկատուի գերազանցողը Աս-
տուածոյ զօրութիւնը ստացողներուն՝ Մատնանչեց
թէ այդ գերազանցութիւնը մարմնական գեղեց-
կութիւնը եւ Փիվիքական առաւելութիւնները
չեն, այլ Տիրամօր կոչումը մայրութեան դերին: և
այդ մարութեան պարտականութիւնը կ'ենթադրէ
զաւակներու դաստիարակութիւն և տունի հակո-
ղութիւն, կառափարութիւն:

* 20 Սեպտ. կիր. — Ս. Պատարազը մատուցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն. քարոզեց Տ. Յուսիկ վրա. «Եշտակից լեռ իրքն զբարեոյ վինուոր Քրիստոփի բնակութիւնու ընարանով. ցոյց տուաւ թէ քրիստոնեային կեանքը Նման է զինուորի կեանքին: Զինուորին պէս պիտի ունենայ հնագաղնութիւն առուածային կամքին, հրամանին. ճկունութիւն կեանքի ռազմագալուէն յաղթական դուքս գալու համար. ու զինուորին նման պարտքին տակն է ուսառուանձնագոհ, գործունեայ:

* 21 Սեպտ. թշ. — Ննունդ Ա. Ասունածածիկ Ա. Պատարացը մատուցուեցաւ ի Ա. Ասունածածիկին, յիս հանդիսաւոր «Հրաշափառով մուտքի Քարոզեց Տ. Հմայեակ Վրդ., ցոյց տալով Տիբամօր զերը մարդկային փրկադորութեան, ընտանիքան և ընկերոյին կեանքերուն մէջ, Աստուծութեանին մայրը ըլլալու արժանիքը իր անձին վրա, ի յայտ բերած ըլլալով, Ա. Կոյոսով կինը սրբազնեց զարերու իր զատակինիքը, եւ որպէսող ներկայ գարու մայրութիւնը կարենայ քաղաքական կրթութեան մէջ իր զերը ունենալ, մազթեց ու

Ա. Կոյսը չգաղրի տիպար մնալէ բոլոր մայրերուն:

* 27 Սեպտ. Կիր. — Տօն Վեհացման Մրցոյ խաչին, երեկ երեկոյ, կիրակմտից ժամերդութենէն իւսոյ հանդիսաւորապէս կատարուեցաւ նախատոնակը վերացման Խաչի, ու Մայր Տաճարին մէջ թափոր կազմած, Խաչափայտի մատուռքը պարունակող ձաճանշաւոր խաչը «Նշանաւ» ով փոխազդուեցաւ Ա. Գիլազրի մատուռէն զեպի Աւագ Խորանի սեղանը, Գիլշերը, լուցուած բոլոր կանթեղներու լոյսերուն մէջ խորհրդաւոր մինուորտով մը աւելի սրտառուչ պահ մը ապրիլ տուող Ա. Յակոբայ Տաճարին մէջ տեղի ունեցաւ հակոմի արարողութիւնը:

Խոկ այսօր, ի Ա. Յակոբ հանդիսաւորապէս Ա. Պատարազը մատոյց և քարոզեց Եղիպատոսի թեմին Առաջնորդական փոխանորդ Գիր. Տ. Մամրէ նույն Սիրունեան:

* 28 Սեպտ. ԲՀ. — Մելքոն. — Ա. Պատարազը մատուցուեցաւ ի Ա. Գրկիչ. քարոզեց Տ. Հմայեակ Վրդ. «Մահուամբ զմահ կոխեաց, և յարութեամբն իւրով մեղ զկեանս պարզեեցաց բնաբանով, ներկայացուց մահուան և կեանքի երկու տարբեր երեսոյթները իրեն խորապէս մէկ իրողութիւն, քանի որ մահը սպառում, բնաջընչում չէ այլ կերպով մը հաւաստումը կեանքին, Մահով, մահէն յետոյ հոգիի կեանքն է որ կը սկսի: Եւ այս երեսոյթը խորունկ յայտնութիւնն է Խաչի խորհուրդին:

Պ Ա Շ Տ Ո Ն Ա Կ Ա Ր Ա Ք

Ամեն. Ա. Պատրիարք Հօր հաւանդութեան առթիւ հետեւեալ անձնաւորութիւնք այցելած են Պատրիարքարանու և տեսակցելով Սրբազն Հիւանդին հետ շուտափայթ ապաքինում և կատարեալ առողջութիւն մաղթած են նորին Ամենապատութեան:

* 2 Սեպտ. ԴՀ. — Երուսաղէմի Ղպտոց Ա. Սպիկովոսին փոխանորդը:

* 7 Սեպտ. ԲՀ. — Երուսաղէմի Նահանդային Կառավարիչ Վահմ. Մը. Քիթթ-Բօչ:

* 15 Սեպտ. ԴՀ. — Երուսաղէմի Յունաց Պատրիարք Ամեն. Տ. Տիմոթէոս Արքեպոս:

* 19 Սեպտ. Շր. — Երուսաղէմի Ասուրոց Գիր. Տ. Ֆիլոքանոս Եպիսկոպոսը, «որ այս առթիւ նորին Ամենապատութեան յանձնեց Անտիոքի Ասորոց Ամեն. Ա. Պատրիարքին կողմէ ուղղուած սիրալիր զրութիւն մը:

* 21 Սեպտ. ԲՀ. — Ֆրանչիսկեանց Գիր. Կիւառուլ:

* 30 Սեպտ. ԴՀ. — Անգր-Յորդանանի Ցոյն Կաթոլիկաց Ա. Արքեպիսկոպոսը, Ընկերակցութեամբ տեղւոյս Ցոյն Կաթոլիկաց Փոխանորդին:

* 1 Սեպտ. ԴՀ. — Կէսօրէ առաջ, Ամեն. Ա. Պատրիարք Հօր կողմէ առժամեալ զիւանապետ Հոգ. Տ. Սերովը Վրդ. և Աւագ-Յորդան Հոգ. Տ. Հրազդան Արքեղայ, ներկայ գտնուեցան տեղուայ Անկիքան Սէն Փօրդ Եկեղեցին մէջ, ն. Ա. Բ. Քէնդի Դուքսին մահուան առթիւ կատարուած Հոգեհանգստեան արարողութեան:

* 3 Սեպտ. ԵՀ. — Այսօր, երեկոյեան ժամը 7ին Ա. Պատրիարք Մայր Տաճարին մէջ Հսկում կատարուեցաւ, պատերազմի երրորդ տարեթիցին առթիւ:

* 9 Սեպտ. ԴՀ. — Երուսաղէմի Պէտքիքական Նոր Ընդհ. Հիւափատոս Ն. Վ. G. Delcoigne իր առաջին պաշտօնական այցելութիւնը տուաւ Պատրիարքարանս, և ընդունուեցաւ Պատրիարքական Փոխ. Գիր. Տ. Գէորգ Վարզապետի կողմէ:

* 11 Հոկտ. Կիր. — Է զիմաց Ամեն. Սրբազն Պատրիարք Հօր՝ Փախանորդ Գիր. Տ. Գէորգ Վրդ. և Աւագ-Յորդան Հոգ. Տ. Հրազդան Արքեղայ, Բամազան Պայրամի առթիւ շնորհաւորական այցելութիւն տուին քաղաքիս Խուամական Բարձր Ժողովին, և աւագանի քաղաքական քաղաքական Մահապատճենին, Սիրունեան Աստվածածին կողմէ:

ԳԵՐ. 8. ՄԱՍՄԱՐԵ ԱՐԲԱԶԱՆ ՄԵՐ ՄԻՋ

25 Սեպտեմբեր Ուրբաթ օրը, Ամեն. Սրբազն Պատրիարք Հօր մաննաւոր Հրաւերով Ա. Աթոռու ժամանեց Գիր. Տ. Մամրէ Եպս. Սիրունեանը, մատուցանելու համար վերացման Խաչի Պատարազը, և նախագահելու օրուան հանդիսութեանց նորին Սրբազնութիւնը լիւտի կայարանէն զիմասրուեցաւ Տնօրէն Ժողովի անզամ Հոգ. Տ. Հայրիկ Վրդ. և Աւագ-Յորդան Հոգ. Տ. Հրազդան Արքեղայի կողմէ: — Ա. Հայրը բարձրուէն կատարեց իր այդ պատարականութիւնը և Խաչի բարձր արիստութիւնը կատարած կատարակեցեց ու քարոզեց բնաւան առնելով Առաքեալին խօսքը. «Հրեայք հշան հայցեն, և հեթանոսք իմաստութիւն իւնդղրեն, իսկ մեք քարոզեսոցոք զիսահեեալին իրիսուս հրէից զայթակղութիւն և հեթանոսաց յիմարութիւնն»: Յայց տուաւ թէ պատմութեան մէջ պակաս չեն եղած թերահաւատներ, հրէամիտ քրիստոնեաներ, որոնք մինչեւ այսօր նոյն հրաւեն կը սպասեն Եկեղինքէն, հաւատալու համար Աստուածայ Արքույն Առաքարանին: Հայ ժողովուրզը սակայն միշտ ալ հաւատացող միացեր է Խաչին զօրութեանն, Անոր պատմական կեանքը և իր զոյլութիւնն իսկ ապացոյցն են այս իրողութեանն:

Յետ Ա. Պատարագի, մասնաւոր հոգեհանգստ-

ան պաշտօն կատարաւուցաւ Ա. Աթոռոյ հանդութիւնը մէջ Անդրէնի Սեղազանին կատարած սովորութիւնն է՝ Մելգոնեան երկու հարազատ եղբայրներու հոգիներուն ի հանգիստ:

Նոյն Երեկոյին, Գիր. Տ. Մամրէ Եպս. Սիրունեանին նախագահութեամբ, կատարաւուեցաւ Խաչի բարձր անդաստանը: — Շաբաթ մը մեղի հետ ըլւալէն վերը Սրբազն հիւրը մեկնեցաւ Սիրիփա, Գիւտ Խաչին ևս զաւու և հանդիսութեանց նախագահեւու խոստումով: — Մեր խորին շնորհակալութիւններն իր ըրածին, և քաջցր ըսպասումը իր վերազարձին համար:

Ա.Հ.Ս.Մ.Պ.Բ.Հ. Պ.Ա.Ա.Ը.

2 Սեպտեմբեր, 1942

Միքելի Եւ Ամենապատի Տէր,

Համանգ սաշած եմ նոցին Վեհափառութեանց կաղմէ հայոցին 2Եր Ամենապատութեան այս խարապէ անկեղծ երախտավիճակին որով նոցին Վեհափառութինք սաշած են 2Եր ցաւակցութեան ազնի հեռազդը:

Կը փոքրամ աւելցնել իմ անձնական խնդակութիւններ 2Եր այսինի նեռազդի մը առավման համար: Սոյն կերպով աւելի կը զօրանան համակրութեան կապեր, որնէ ժամանակի ընթացքին յաւաչ պիտի բերեն բարի կամեցողութեան աւելի մեծ ծաւալ մը ամբողջ աշխարհի մէջ:

2Եր հաւասարմօրէն,
ՈՒԽՆԵՐՄ ՔԱՆԹՈՒԱԾ

Ա Խ Բ Ր Ո Ջ Ա Ր Չ Ա Ր Չ

ՆՈՐԻՆ ԱՄԵՆ. ՄԵՍՐՈՂ Ս. ՊԱՏՐԻԱՐք ՀՕԲ

28 Օգոստոս, Աւրաբաթ երեկոյին, Ժամը 8ին, կառավարական հիւանդակառքով Պէյրութի Ամերիկեան հիւանդանոցէն Ա. Ամռո վերազգարձաւ Ամնն. Ս. Պատրիարք Հայրը նորին Ամենապատութեան կ'ընկերանային Գեր. Տ. Արտաւազդ Արքապա. Ախրամէւեան, բժշկապետ Տօքթ. Յովսէփ Ա. Ենիկ-Գօմչեան, Անթիլիասի Աթոռին կողմէ Հոգ. Տ. Ղեւոնդ Վրդ. Զէպէեան և մեր Միաբաններէն Անթիլիասի Ժառանգաւորաց Տիսուչ Հոգ. Տ. Նորիք Վրդ. Գալուստեան:

Աւելի քան խոր ու անկեղծ է մեր չնորհակալութիւնները նախ Ամերիկեան Հիւանդանոցի անձնուէր ու պատուական բժիշկներուն և բոլոր սպասարկուներուն, որոնք մէկուկէս ամիս շարունակ գուրզուրան քով և հոգածութեամբ ըլլոշապատեցին Սրբազն Հիւանդը, և բարելաւուած մեզ վերազարծոցին զայն: Սակայն կը մասնաւորին մեր խոր և անկեղծ երախտագիտութիւնը բժշկապետ Տօքթ. Ենիկ-Գօմչեանին՝ առաջին օրէն Սրբազն Հիւանդին Նկատմամբ ունեցած իր ազնիւ ու բարձր զգացումներուն համար: Հակառակ իր զբաղումներուն յարգելի Տօքթորը ուղեկից եղաւ Սրբազն Հօքթորը ուղեկից Ենիկ-Գօմչեան համար պահանջման մէջ համար կ'ըսկեց Հիւանդին անհամար պէտքերուն, և իր իմաստուն թելազզանքները ընելէ վերջ Սրբազն իննամուկ բժիշկներուն՝ մեկնեցաւ:

Խոր չնորհակալութիւն և յարգան բ սոյնպէս Գեր. Տ. Արտաւազդ Արքապա. Ախրամէւեանին, իր եղբայրական ազնիւ զգացումին և վերաբերունքին համար հանդէպ Սրբազն Պատրիարք Հօր և Ս. Աթոռոյ Միաբանութեան: Դժբախտաբար Գեր. Տ. Արտաւազդ Արքապանին զբացումները թոյլաւու չեղան որ աւելի երկար ունենայինք գինքը մեր մէջ: Վերափոխման Պատարացէ բազէն երկու օր յետոյ, Պէյրութ վերազգարձաւ, բազէն երկու օր յետոյ, Պէյրութ վերազգարձաւ, իզուն իր բազմաթիւ ու բազմակերպ զբացումներուն որոնց նուիրուած է և զորսայնքան ձեռնախասօրէն կը գեկավարէ. մեր խոր չնորհակա-

լութիւնները իրեն: Շնորհակալութեան լայն բաժին մը նաև կիւլիկիոյ Անթիլիասի Աթոռին Տեղապահ Գեր. Տ. Եղիշէ Արքեպոպէ. Կարօնեանին և Միաբանութեան, Ս. Հիւանդին Նկատմամբ իրենց ունեցած սիրոյն և յարգանքին համար. Հոգ. Տ. Ղեւոնդ Վրդ. Զէպէեանին Ս. Պատրիարք Հօր ուղեկեցին մէկ արտայայտութիւնն էր այն սիրոյն և յարգանքին զոր Անթիլիասի Միաբանութիւնը միշտ ունեցած է Սրբազն Պատրիարքին և Միաբանութեան Նկատմամբ:

Երբ կը վերջացնենք հոռ շարքը մեր չնորհակալութեանց մոլոր անոնց որոնք իրենց ազգային և մարդկային պարտականութեանը մէջ հզան, այս Հաստատութեան և անոր Պետին Նկատմամբ, չենք կրնար չյայանել մեր բոլորին իսր երախտագիտութիւնը կառու չնորհիւուրախ ենք յայտնելու որ նորին Ամենապատութիւնը իր հարուածէն բուժուածէն բուժուածէն յատակ է իր խօսքը, կը շարժին իր կաթուածահար ձեռքն ու ոսքը, մօտ օրէն եթէ Տէրը կամենայ պիտի կրնայ այլին առանց ուրիշներու օժանդակութեան ըլջիւ:

Ո Խ Բ Ր Ո Ջ Ա Ր Շ Ե Ր

Ժառակարանի այս տարուան չըշանաւարտներէն չորս Լեոն Ալթունեան, Յակոբ Մարգիսան, Օննիկ Թաղէսուեան, և Հայկ Մելզոննեան՝ ըլլին իրենց կուսակրօնութեան և Ս. Աթոռոյ ծառայութեան ուխտը, և Ս. Պատրիարք Հօրմէն ընդունեցին ուրար կ'եկու չնորհը Հոկտեմբերի 5ին: Միաբանութեան շարքին այս չորս խոստմասլից ումերու առիթով մեր զգացուած ուրախտութիւնը անխառն է: Եթէ Տէրը կամենայ մօտ ժամանակէն Սրբազն Պատրիարք Հօր ձեռքէն պիտի ընդունին անոնք թիսուսի քաղցը լուծը՝ Սարկաւագութեան աստիճանը ևս, այժմ միայն ուրարի ժապաւէնով խօրհրդակրուած:

Տիրացու Լեօն Ալթուննամ, ծնած է ի նիկոսիա 1922ին: Նախակրթութիւնը ստացած է տեղային Մելիքեան վարժարանին մէջ: 1937ին ընդունուած է ֆառանդագուսուաց Վարժարան, որուն ընթացքը աւարտած է փայլուն յաջողութեամբ: Տիրացու Օննիկ Թաղէսուեան, ծնած է Գահիրէ 1921ին: Նախակրթութիւնը ստացած է տեղային Գալուստեան Ազգ. Վարժարանին մէջ: 1938ին ընդունուած է ժամանակակից աստիճանը ևս, այժմ միայն աւարտած է յաջողութեամբ:

Տիրացու Հայու Մելզոննեան, ծնած է ի Գըրըդի խան 1923ին: Նախակրթութիւնը ստացած է տեղային Ազգ. Վարժարանին մէջ: 1937ին ընդունուած է ժամանակակից աստիճանը ևս, այժմ միայն աւարտած է յաջողութեամբ:

Տիրացու Յակոբ Սարգսիսեան, ծնած է Պէյրութ 1923ին: Նախակրթութիւնը ստացած է տեղային Նոր Մարաշ Թաղի Վարժարանին մէջ: 1937ին ընդունուած է ժամանակակից աստիճանը ևս, այժմ միայն աւարտած է յաջողութեամբ: